SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1856

av Josefin Malmqvist m.fl. (M)

Avskaffande av strandskyddet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avskaffa strandskyddet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När strandskyddet infördes på 1950-talet var tanken god; allmänheten skulle kunna komma ned till vattnet. Men sedan dess har strandskyddet utvidgats och det lägger sig idag som en blöt filt över utvecklingen i stora delar av landet. Strandskyddet behöver reformeras i grunden för att en mer balanserad lagstiftning ska kunna uppnås som skyddar stränder och natur, värnar äganderätten och underlättar bostadsbyggande.

Vi tror att kommunerna, med sin lokalkännedom, är bättre lämpade än länsstyrelserna att fatta beslut rörande strandskyddet. Därför bör det generella strandskyddet avskaffas och kommunerna få möjlighet att själva peka ut sjöar och vattendrag där 50 eller 100 meter strandskydd ska gälla. Flexibiliteten i strandskyddet, där sådant beslutats, bör samtidigt ökas genom fler dispensskäl och större möjligheter till intresseavvägning i dispensbedömningen.

En reformering av strandskyddet skulle möjliggöra fler attraktiva boendemiljöer i naturområden och underlätta för landsbygdskommuner att behålla och locka till sig nya invånare. För somliga kommuner är det en avgörande möjlighet, som skulle kunna bidra

till att vända en negativ utveckling till en positiv. Fler invånare ger förutsättningar för fler näringar och därmed fler arbetstillfällen.

Det bör också utredas hur privata markägare framgent kan ersättas för den värdeminskning som strandskyddet ger upphov till. En sådan utredning behöver titta på hur omfattande ersättning som ska ges, hur det kan finansieras samt hur övergångsbestämmelser kan utformas på ett sätt som ger en rimlig värdeöverföring mellan det offentliga och det privata. På så vis stärks äganderätten och ersättning utgår till enskilda som hindras från att bebygga sin mark.

Sverige har totalt 385 000 kilometer kust och strand, varav 90 procent är obebyggda. Den obebyggda sträckan motsvarar 8,5 varv runt jorden. Landsbygden har problem med utflyttning samtidigt som det råder bostadsbrist i Sveriges storstäder. Vi behöver fler bostäder, såväl på landsbygden som i storstäderna. Det är därför välkommet att regeringen aviserat vissa lättnader av strandskyddet, men mer behöver göras. Vi behöver reformera strandskyddet i grunden.

Josefin Malmqvist (M)

Merit Frost Lindberg (M)

Ida Drougge (M)

Sophia Granswed Baat (M)

Adam Reuterskiöld (M)

Lotta Högström (M)

Carl Nordblom (M)